

Αναπάντητο έμεινε το ερώτημα γιατί ακριβώς έγιναν οι περίφημες περικοπές. Οι εκδοχές είναι πολλές: Ότι προέκυψαν πρόσθετες ανάγκες, ότι αποκαλύφθηκαν «μαύρες τρύπες», ότι κάποιοι θέλησαν να «κοντύνουν» τον κ. Α. Τσοχατζόπουλο θέτοντάς τον προ του διλήμματος «όπλα ή κοινωνική πολιτική», ότι άλλαξε το κλίμα στις σχέσεις με την Τουρκία...

Πώς τα 4 τρισ. για τη φτώχεια, έγιναν 2,5

ΛΟΥΚΑΣ ΔΗΜΑΚΑΣ, ΠΑΝΑΓΗΣ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΣ

Σε ένα ερώτημα, που τέθηκε στην κρίσιμη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής της 29ης Μαρτίου, ίσως να κρύβεται το μυστικό τού πώς και γιατί αποφασίστηκε η περικοπή των εξοπλιστικών δαπανών: «Καλά, μέχρι σήμερα λέγαμε πως θα μοιράσουμε το πλεόνασμα. Πώς τώρα προέκυψε τόσο μεγάλη έλλειψη πόρων;».

Το ερώτημα έμεινε αναπάντητο. Όπως αναπάντητο έμεινε και το γιατί ακριβώς έγιναν οι περίφημες περικοπές. Βεβαίως, οι εκδοχές για το «διά ταύτα» της απόφασης είναι πολλές: Ότι προέκυψαν πρόσθετες ανάγκες, ότι αποκαλύφθηκαν «μαύρες τρύπες», ότι κάποιοι θέλησαν να «κοντύνουν» τον κ. Α. Τσοχατζόπουλο θέτοντάς τον προ του διλήμματος «όπλα ή κοινωνική πολιτική», ότι άλλαξε το κλίμα στις σχέσεις με την Τουρκία...

Πάντως, η απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής δεν υπήρξε κεραυνός εν αιθρία. Είχε ουσιαστικά αρχίσει να κυφορείται από το περασμένο καλοκαίρι, είχε πολύ παρασκήνιο και πολλά «κόψε - ράψε». Όπως πολύ παρασκήνιο και πολλά... κόψε - ράψε είχε και το τελικό ύψος των περικοπών. Γιατί, όπως αποκαλύπτουν σήμερα «ΤΑ ΝΕΑ», στο τελικό σενάριο που επέλεξε η κυβέρνηση τα ζητούμενα ποσά για το «κοινωνικό λίφτινγκ» δεν είναι 4 τρισ. δραχμές, όπως ανακοινώθηκε αρχικά, αλλά μόλις 2,5 τρισ.! Όμως κι εδώ είναι το παράξενο και στο ένα και στο άλλο σενάριο οι περικοπές από το υπουργείο Άμυνας παραμένουν αμετάβλητες στο 1,7 τρισ. δραχμές.

Όπως υποστηρίζει το περιβάλλον του υπουργού Εθνικής Οικονομίας οι περικοπές στους εξοπλισμούς έπρεπε να είχαν γίνει πολύ νωρίτερα κατά την έγκριση του 5ετούς προγράμματος 2001-2005 πέρυσι το καλοκαίρι. Έγινε τότε ένας συμβιβασμός 4 αντί 6 τρισ. δρχ. που ζητούσε ο κ. Τσοχατζόπουλος αλλά Μαξίμου και οικονομικό επιτελείο έκριναν ότι «δεν ήταν η κατάλληλη συγκυρία» για σύγκρουση με τον υπουργό Άμυνας στο θέμα αυτό.

«Φρένο»

Καθώς το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας γνώριζε τους περιορισμούς της μετά ΟΝΕ εποχής, και όπως το κατηγορούν τα κενά από λογιστικά «τρικ» που έγιναν για να βρεθεί εντός ορίων το δημόσιο χρέος, επιδίωκε συνεχώς να βάλει «φρένο» στην υλοποίηση του εξοπλιστικού που το θεωρούσε γιγαντιαίο. Και παράλληλα χρονοτριβούσε, με τη συγκατάθεση του Μαξίμου, την υπογραφή της σύμβασης αγοράς των Γιουροφάιτερ, την επιλογή των οποίων είχε υποσχεθεί και ανακοινώσει πανηγυρικά στους Ευρωπαίους η κυβέρνηση εν όψει της εισόδου στην ΟΝΕ... Το οικονομικό επιτελείο θεωρούσε αιμορραγία τη διάθεση, σ' αυτή τη φάση, του 5,05% του ΑΕΠ σε αμυντικές δαπάνες, όταν ο μέσος όρος στο ΝΑΤΟ είναι 2,2%.

Τον προβληματισμό, αρχικά, και την ανησυχία του εν τέλει το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας τη διατύπωσε σε τρεις επιστολές και σε ισάριθμες συσκέψεις υπό τον Πρωθυπουργό. Το υπουργείο Άμυνας από την πλευρά του αντλούσε τα ήδη συμφωνηθέντα κονδύλια και υποστήριζε ότι με την πλήρη υλοποίηση του εξοπλιστικού και την αγορά του Γιουροφάιτερ θα αποκαθίστατο κάπως η ισορροπία στο Αιγαίο, ενώ προέβαλε συνεχώς και τη συμβολή των συμπαραγωγών (40% όπλων) στην οικονομική ανάπτυξη.

Όλο αυτό το διάστημα αρκετοί εκ των συνεργατών του κ. Κ. Σημίτη δεν χάνουν ευκαιρία να σημειώνουν ότι ο κ. Τσοχατζόπουλος ασκεί κριτική εκ του ασφαλούς, έστω και έμμεσα, και ότι με

την χωρίς πολιτικό κόστος διαχείριση των αμυντικών θεμάτων της χώρας συγκεντρώνει κύρος, ισχύ και διεθνή ερείσματα.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες

Ωστόσο υπάρχουν και πραγματικά προβλήματα για τον κ. Παπαντωνίου:

* Με την είσοδο του 2001 ο πονοκέφαλος του οικονομικού επιτελείου ενισχύεται καθώς πλέον είναι ορατές οι μεγάλες υπερβάσεις του κόστους των Ολυμπιακών Αγώνων.

* Παράλληλα παρέμενε ισχύον το σκέλος των εσόδων (και των προσδοκιών) από τις ιδιωτικοποιήσεις και τη Σοφοκλέους.

* Μια συστηματική αποτίμηση των «συν και πλην» της τριετίας μέχρι τις εκλογές (2002-2004) σήμανε πλέον συναγερμό.

Ταυτόχρονα όλα έγιναν πιο επιτακτικά για τον κ. Παπαντωνίου καθώς τα γκάλοπ απαιτούσαν να δείξει η κυβέρνηση περισσότερο «κοινωνικό πρόσωπο» για να αντιστραφεί το κλίμα.

Οι επικριτές του κ. Γιάννου Παπαντωνίου θεωρούν και με τον ένα ή τον άλλο τρόπο το είπαν και στην Κυβερνητική Επιτροπή ότι η πραγματική αιτία του προβλήματος είναι οι λάθος υπολογισμοί και σχεδιασμοί του. Ακόμα, λένε, ότι ουσιαστικά παραδέχθηκε και ο ίδιος την ύπαρξη αφανών χρεών από το παρελθόν στη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής.

Υπάρχουν ή δεν υπάρχουν «κρυφά» χρέη 300 δισ. δρχ. από την προ ΟΝΕ εποχή;

Είχαν υπολογισθεί και πού τα 250 δισ. κυλιόμενων χρεών των νοσοκομείων; Μέτρησε κανείς τα 500 ή και 600 δισ. που απαιτούνται για τα ασφαλιστικά ταμεία ΟΤΕ-ΔΕΗ; Ήταν μη προβλεπόμενες οι υπερβάσεις 800 δισ. (ή έστω 500 δισ. που λέει τώρα ο κ. Φλωρίδης) στους Ολυμπιακούς;

Πολλοί λένε ότι ένα μέρος απ' αυτά τα ήξερε ή τα περίμενε ο κ. Γ. Παπαντωνίου, γι' αυτό και νωρίς - νωρίς ζητούσε να αλλάξει υπουργείο. Άλλοι λένε ότι δεν είχε πλήρη εικόνα ή έκανε λάθη και επικαλούνται π.χ. ότι μέχρι και τον Ιανουάριο υποστήριζε όχι αναβολή αλλά μόνο βελτίωση όρων για την αγορά των Γιουροφάιτερ.

Ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας πάντως διαψεύδει ότι υπάρχουν «μαύρες τρύπες» και ότι όλα προέκυψαν από πρόσθετες ανάγκες Ολυμπιακών και κοινωνικό πακέτο κυρίως. Ανεξάρτητα αν έτσι κι αλλιώς οι δαπάνες των όπλων είχαν εκτοξευθεί για το 2000 και το 2001 στο 5% του ΑΕΠ.

Το νέο σκηνικό

Ο διλημματικός χαρακτήρας «όπλα ή κοινωνικές παροχές» άρχισε να διαρρέει από την κυβέρνηση από τον Φεβρουάριο σε συνδυασμό μάλιστα με την βελτίωση των ελληνοτουρκικών, την οικονομική κατάρρευση στην Τουρκία και την αναμενόμενη επίπτωση στους εξοπλισμούς της γείτονος. Η επιλογή αυτή δεν ήταν καθόλου τυχαία, λένε στο υπουργείο Άμυνας, όταν, αργά όμως, κατάλαβαν το νέο σκηνικό: Ο κ. Τσοχατζόπουλος βρέθηκε επικοινωνιακά αντιμέτωπος σε ένα «δίλημμα» και οι δύο πόλοι του οποίου ήταν τα προνομιακά γήπεδά του: η περαιτέρω διασφάλιση της άμυνας της χώρας και η κοινωνική πολιτική.

Από τη μία στιγμή στην άλλη δημιουργήθηκε η εικόνα ότι βρίσκεται ενώπιον διλήμματος, έστω κι αν ο ίδιος φωνάζει ότι είναι πλαστό.

Από την άλλη ο Πρωθυπουργός που πρόσφατα είχε ξεπεράσει τις δικές του δυσκολίες επαναφέροντας το «όλοι μαζί» απέφυγε μία τετ-α-τετ διευθέτηση του θέματος. «Εκτίμησε ότι η

απευθείας συζήτηση με τον Άκη δεν θα απέδιδε», λέει συνομιλητής του κ. Κ. Σημίτη άλλωστε εύκολα μπορεί να συμπεράνει κανείς ότι οι συσχετισμοί είναι ευνοϊκότεροι σε μια Κυβερνητική Επιτροπή, ιδίως όταν έχει διαμορφωθεί κλίμα «βούτυρο ή όπλα». Και πολύ περισσότερο όταν η λύση που επελέγη όπως ανακοινώθηκε τότε προέβλεπε αναγκαίες περικοπές τριών (3) τρισ. απ' όλα τα υπουργεία και 1,7 τρισ. (μαζί με τις πρώτες δόσεις των Γιουροφάιτερ) απ' τους εξοπλισμούς.

«Φουσκώθηκαν»

Αμφιβολίες ωστόσο ότι ορισμένα πράγματα «φουσκώθηκαν» για να γίνει ελκυστικότερη η περικοπή των πραγματι υψηλών κονδυλίων για εξοπλισμούς διακατέχουν όλο και περισσότερα στελέχη της κυβερνητικής παράταξης. Άλλωστε, απ' τις περικοπές μόνο 200 δισ. διατίθενται, σε 3 χρόνια, στο «δίκτυο για τη φτώχεια», ενώ τα υπόλοιπα κοινωνικά μέτρα είναι ήδη γνωστά και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Ε.Ε.

Η μεγάλη έκπληξη ωστόσο είναι άλλη: Αφού ήδη είχαν εγκριθεί οι περικοπές διαπιστώθηκε μόλις προχθές ότι τελικά οι πρόσθετες ανάγκες της επόμενης τριετίας δεν είναι 4 τρισ. δρχ. αλλά μόλις 2,5 τρισ.! Και περικοπές δεν θα γίνουν από άλλα υπουργεία όπως είχε ανακοινωθεί αλλά μόνο απ' τους εξοπλισμούς 1,7 τρισ. Τα υπόλοιπα 800 δισ. δρχ., όπως πληροφορούνται «ΤΑ ΝΕΑ», θα εξοικονομηθούν από μια γενικής φύσεως περιστολή δαπανών και κυρίως από την πώληση προμετόχων και τιτλοποίηση εσόδων.

Αυτό το κείμενο εκτυπώθηκε από "ΤΑ ΝΕΑ", στη διεύθυνση http://ta-nea.dolnet.gr/print_article.php?e=A&f=17012&m=N20&aa=2